

Statsbudsjettet 2024

Deloitte Norge

6. oktober 2023

Innhold

1	Næringsbeskatning	5
1.1	Forslag som ikke ble fremmet i Statsbudsjettet	5
1.1.1	<i>Beskatning av privat konsum i selskap</i>	5
1.1.2	<i>Andre forslag som ikke innføres</i>	5
1.2	Grunnrenteskatt for landbasert vindkraft	5
1.2.1	<i>Kontantstrømskatt innføres</i>	5
1.2.2	<i>Spotmarkedspris som grunnlag for grunnrenteinntekten, men noen unntak</i>	5
1.2.3	<i>Historiske investeringer</i>	6
1.3	Nye hjemler til å skattlegge utenlandske selskap på norsk kontinentalsokkel	6
1.4	Endringer i rentebegrensingsreglene	6
1.4.1	<i>Innledning</i>	6
1.4.2	<i>Rentekostnader til nærstående utenfor konsern</i>	7
1.4.3	<i>Konsernbidrag og beregning av fradragssrammen i § 6-41 tredje ledd</i>	7
1.5	Lovfesting av skattefritakspraksis om konvertering av fusjons- og fisjonsfordringer	8
1.6	Øvrige endringer	8
1.6.1	<i>Grensen for direkte utgiftsføring av driftsmidler</i>	8
1.6.2	<i>Avskrivningssats for elektriske varebiler</i>	8
1.6.3	<i>Vannkraftbeskatning – industrikraftunntak for kraftkontrakter med 3 års varighet</i>	8
2	Inntektsskatt for personer	8
2.1	Skatte- og avgiftssatser og beløpsgrenser	8
2.2	Endring i beregningsmetode for formuesverdsettelse av næringsseiendom i distriktene	9
2.3	Arbeidsgiveravgift – innslagspunktet for ekstra arbeidsgiveravgift heves	9
3	Avgift	9
3.1	Avvikling av fritaket for hydrogenbaserte elbiler	9
3.2	Merverdiavgiftsfritak for aviser – oppfølging av anmodningsvedtak nr. 120 (2022–2023)	10
3.3	Særavgifter	10
3.4	Avvikling av avgift på kraftproduksjon	10
4	Annet	11
4.1	Insentiver til grønn omstilling	11
5	Vedlegg	12
5.1	Skatte- og avgiftssatser og beløpsgrenser	12

Et budsjett med få endringer

Statsbudsjettet 2024

Finansdepartementet har produsert mange sider i årets skattelovsproposisjon, men den inneholdt ikke så mange spennende skatteendringer.

Den beryktede monsterskatten ble utsatt ett år, til 2025, med nytt forslag i 2024.

Alle spekulasjoner om innstramninger i utflyttingskatten, mulig arveavgift og innstramninger i aksjebeskatningen, viste seg å bare være spekulasjoner.

Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft er den store skatteskjerpelsen i år.

God lesning!

Spørsmål om endringene statsbudsjettet fører med seg?

Kontakt oss:

Daniel M. H. Herde

Partner / Advokat

+47 482 21 973

dherde@deloitte.no

Henna Maria Råd Valderhaug

Senior Manager / Advokatfullmektig

+47 930 61 624

henvaelderhaug@deloitte.no

Christoffer Stokke

Director / Advokat

+47 926 94 681

cstokke@deloitte.no

Viviann Norheim

Director / Advokat

+47 905 50 708

vnorheim@deloitte.no

Statsbudsjettet 2024: Skatte- og avgiftsnyheter

Deloitte analyserer skatte- og avgiftsnyhetene for næringslivet i statsbudsjettet for 2024.

Gjennomgangen er delt i fire deler. I del en tar vi for oss sentrale skatteinnskjerpelser som har blitt varslet tidligere, men som ikke har blitt foreslått gjennomført med statsbudsjettet, samt omtale av næringsbeskatning, herunder innføring av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. Del to inneholder omtale av inntektsskatt for personer. Del tre gjelder merverdiavgift og særavgifter. Insentiver til grønn omstilling er kort omtalt i del fire. Til sist er det også vedlagt foreslåtte skattesatser og beløpsgrenser på personbeskatning.

1 Næringsbeskatning

1.1 Forslag som ikke ble fremmet i Statsbudsjettet

1.1.1 *Beskatning av privat konsum i selskap*

Finansdepartementet sendte våren 2022 et forslag til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap (populært kalt «monsterskatten») på høring. I statsbudsjettet for 2023 varslet regjeringen at et justert forslag til særregler ville bli lagt frem i 2023, med sikte på ikrafttredelse i 2024. Det var derfor ventet at regjeringen ville fremme nytt forslag til særregler i årets budsjett. Statsbudsjettet for 2024 inneholder imidlertid ikke noe forslag da regjeringen uttaler at den ønsker å arbeide videre med justeringer av det forslag som ble sendt på høring. Grunnen for dette sies å være at det er krevende å finne en god balanse mellom å forenkle Skatteetatens kontrolloppgave på ene siden og på den andre siden å ivareta skattyternes forutberegnelighet. Utfordringen er nok at reglene favnet for vidt i det forslaget som ble lagt frem og at det er behov for et næringsunntak. Regjeringen tar i stedet sikte på å fremme et forslag til nye særregler i 2024, med ikrafttredelse i 2025.

1.1.2 *Andre forslag som ikke innføres*

Skatteutvalgets utredning NOU 2022: 20 *Et helhetlig skattesystem*, som ble ledet av Ragnar Torvik og som presenterte sitt forslag til et nytt skattesystem 19. desember 2022, inneholdt blant annet forslag om å gjeninnføre arveavgiften samt forslag om innstramminger i regelverket for tilbakebetaling av innbetalt kapital. Det noteres at statsbudsjettet for 2024 ikke inneholder noen slike forslag.

Når det gjelder grunnrenteskatt for havbruk til havs holder regjeringen fast på konklusjonen om at det ikke er aktuelt å innføre dette.

1.2 Grunnrenteskatt for landbasert vindkraft

1.2.1 *Kontantstrømskatt innføres*

Regjeringen foreslår å innføre grunnrenteskatt for landbasert vindkraft med virkning fra 1. januar 2024. Forslaget bygger i stor utstrekning på høringsnotatet fra 16. desember 2022, men med noen justeringer.

Forslaget om grunnrenteskatt på landbasert vindkraft gjelder for eiere av eksisterende og nye vindkraftanlegg på land i Norge. Beregningsenheten for grunnrenteskatten skal være det enkelte vindkraftanlegg. Den nedre grensen for grunnrenteskatteplikt er ikke endret fra høringsforslaget, slik at vindkraftanlegg med installert effekt på 1 MW eller mer eller vindkraftanlegg med mer enn fem vindturbiner omfattes.

Den foreslås innført som en kontantstrømskatt. Dette innebærer at investeringskostnader vil være fradragberettigede i grunnrenteskatten i det inntektsåret kostnaden er aktiveringspliktig i alminnelig inntektsskatt. Til forskjell fra grunnrenteskatten for vannkraft og petroleum vil ikke skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt utbetales av Staten. Negativ grunnrenteinntekt vil være fremførbar med rente, tilsvarende reglene for vannkraft før innføringen av kontantstrømskatt for vannkraft. Finansdepartementet åpner ikke for samordning av negativ grunnrenteinntekt mellom kartverk når den skattepliktige eier flere kraftverk, eller innad i konsern.

Den foreslåtte effektive skattesatsen for grunnrenteskatten er på 35 %, en reduksjon fra høringsforslaget der 40 % var foreslått. På grunn av fradrag for grunnrenterelatert selskapsskatt i grunnrenteinntekten blir formell skattesats 44,9 %.

1.2.2 *Spotmarkedspris som grunnlag for grunnrenteinntekten, men noen unntak*

Hovedregelen etter lovforslaget er at grunnrenteinntekten fastsettes basert på spotmarkedspriser, uavhengig av faktiske priser oppnådd ved salgsavtaler eller prissikringer som selskapene har inngått.

Regjeringen fastholder at det skal gjelde et unntak for prissikring inngått før 28. september 2022 (dato for da forslag om grunnrenteskatt på landbasert vind ble offentliggjort) og at unntaket gjelder både ved fysiske leveranser til forhåndsbestemt pris og ved finansiell sikring. En forutsetning for at unntaket skal komme til anvendelse er at avtalen er inngått mellom uavhengige parter. Finansdepartementet vil justere kravet til at avtalen er inngått mellom uavhengige parter, slik at det

ved videresalg gjelder et krav om at det et sted i salgskjeden må foreligge uavhengige parter. I slike tilfeller skal prisen som inngår ved beregning av grunnrenteinntekten tilsvare prisen ved salg til den uavhengige parten. Unntaket vil ikke gjelde for forlengelse av avtaler ut over løpetiden som var avtalt før 28. september 2022.

En rekke høringsinstanser tok i høringsrunden til orde for at faktisk oppnådd pris mellom uavhengige parter må legges til grunn for fastsetting av grunnrenteinntekten. Finansdepartementet legger basert på høringsinnspillene opp til et midlertidig unntak for standard fastprisavtaler for årene 2024-2030. Dette unntaket innebærer en overgangsordning slik at inntekt fra fremtidige langsiktige, fysiske fastprisavtaler mellom uavhengige parter for prosjekter som etableres i denne tidsperioden, beregnes etter avtalt pris. Finansdepartementet presiserer at unntaket vil prosjekter for hvilke det i perioden 2024-2030 er inngått en langsiktig fastprisavtale og tatt en investeringsbeslutning som innebærer at eieren av anlegget vil komme inn under reglene om grunnrenteskatt på vindkraftanlegg. Det er videre et krav at en langsiktig leveringsavtale må ha en varighet på minst tre år for å omfattes av unntaket.

Det er også forslått et kontraktsunntak i grunnrenteskatten knyttet til fastprisavtaler i sluttbrukerleddet, tilsvarende unntaket for dette i grunnrenteskatt på vannkraft.

1.2.3 Historiske investeringer

Et forslag som fikk mye kritikk i høringsrunden var forslaget om innføring av en kontantstrømskatt for eksisterende vindkraftanlegg, særlig på grunn av konsekvensene for prosjekter der investeringene allerede er ferdig eller tilnærmet ferdig avskrevet som følge av forserte avskrivninger i tråd med insentivløsninger i tidligere inntektsår.

Høringsinstansenes krav om å unnta eksisterende anlegg fra grunnrenteskatten er ikke tatt til følge av Finansdepartementet, med henvisning til blant annet statsstøttereglene.

Finansdepartementet viderefører ordningen fra høringsforslaget slik at det for historiske investeringer omfattes av saldoavskrivningsregler, skal gis fradrag i grunnrenteinntekten for gjenstående skattemessig verdi av investeringen gjennom saldoavskrivninger.

For driftsmidler som har vært gjenstand for forserte lineære avskrivninger over fem år i henhold til skatteloven § 14-51, beregnes inngangsverdien i grunnrenteskatten som om disse driftsmidlene hadde vært avskrevet etter ordinære avskrivningsregler.

I tillegg foreslås at det skal gis fradrag i grunnrenteinntekten for en «venterente» for historiske investeringer som skal kompensere for at disse ikke har vært omfattet av reglene om direkte fradragsføring. Venterenten skal bregnes på gjenstående verdi ved utgangen av foregående inntektsår og multiplisert med en risikofri rente, justert til renten etter skatt på alminnelig inntekt, og kan sammenlignes med friinntekten på historiske investeringer i grunnrenteskattepliktig vannkraftproduksjon.

1.3 Nye hjemler til å skattlegge utenlandske selskap på norsk kontinentalsokkel

Etter nåværende norsk skattelov er det ikke hjemmel til å skattlegge inntekter opptjent av utenlandske personer og selskap som deltar i mineralvirksomhet, utnytter fornybare energiresurser eller utøver karbonhåndtering i 200-milssonene og på kontinentalsokkelen.

Regjeringen foreslår å innføre hjemmel til å skattlegge utenlandske selskap som deltar i mineralvirksomhet på den norske kontinentalsokkelen. Den foreslåtte hjemmelen innfører en begrenset skatteplikt til Norge for utenlandske selskap som deltar i undersøkelse og utvinning av mineraler på norsk kontinentalsokkel, og dertil knyttet virksomhet. Hjemmel foreslås inntatt i skatteloven § 2-3 første ledd ny bokstav k.

I tillegg foreslår regjeringen hjemmel til å skattlegge utenlandske selskap som utnytter fornybare energiresurser og dertil knyttet virksomhet og/eller utøver karbonhåndtering og dertil knyttet virksomhet i 200-milssone (kontinental sokkel og økonomisk sone). Hjemler foreslås inntatt i skatteloven § 2-3 første ledd nye bokstaver l og m.

Norges utøvelse av den interne beskatningsretten kan imidlertid begrenses i skatteavtaler med utenlandske selskaps hjemstat. Noen skatteavtaler omfatter ikke sokkel mv., slik at Norge vil ha full beskatningsrett. Sokkelbestemmelsen i skatteavtaler vil ofte avgjøre om Norge har beskatningsrett og her kan forskjeller i rekkevidde og hvilken type aktivitet som utøves, være avgjørende for Norges beskatningsrett.

1.4 Endringer i rentebegrensingsreglene

1.4.1 Innledning

Regjeringen foreslår to endringer i rentebegrensingsreglene. For det første foreslås det å justere hvilke rentekostnader som omfattes av EBITDA-regelen mellom nærstående utenfor konsern i skatteloven § 6-41 niende ledd. For det andre foreslås en justering av hvilke typer konsernbidrag som skal trekkes fra i fradragsrammen etter skatteloven § 6-41 annet ledd.

Endringene foreslås innført straks med virkning fra 1. januar 2024.

Finansdepartementet har tidligere foreslått at rentebegrepet i rentebegrensingsregelen utvides til å omfatte kostnader ved finansiell leasing for leieavtaler som balanseføres etter Norsk Regnskapsstandard. Regjeringen velger å ikke foreslå denne endringen med virkning for 2024, men konstaterer at det vil arbeides videre med dette forslaget. Dette forslaget fikk mye kritikk under høringsrunden og det kan se ut som kritikken ble hensyntatt og forhåpentligvis blir forslaget lagt i skuffen for godt.

1.4.2 Rentekostnader til nærstående utenfor konsern

Under visse omstendigheter kan et selskap i konsern som påberoper seg unntaksregelen eller hvor samlede netto rentekostnader for norsk del av konsern er under terskelbeløpet på 25 millioner, likevel få avskåret netto rentekostnader til nærstående part utenfor samme konsern etter EBITDA-regelen. Denne avskjæringen har etter Finansdepartementets oppfatning vært omgått ved å flytte gjeld til nærstående långiver utenfor konsernet, til et selskap som ligger mellom kreditorselskapet og den nærstående långiveren. Selskapet imellom sitter igjen med netto rentekostnader lik null og har dermed ingen rentekostnader til avskjæring. Dette «hullet» foreslår regjeringen nå fjernet.

Forslaget innebærer at netto konserninterne renteinntekter ikke regnes med ved beregning av netto rentekostnader når EBITDA-regelen mellom nærstående i § 6-41 niende ledd kommer til anvendelse for selskaper i konsern.

Bestemmelsen regjeringen foreslår innført har bare betydning for selskaper i konsern som har rentekostnader til nærstående som ikke er i konsern. For disse vil netto konserninterne renteinntekter, det vil si summen av renteinntekter fra selskaper i samme konsern fratrukket rentekostnader betalt til selskaper i samme konsern, legges til selskapets netto rentekostnader. Det er denne korrigerte størrelsen som da skal vurderes opp mot terskelbeløpet på 5 millioner kroner i skatteloven § 6-41 niende ledd, og som det avskjæres fradrag for av den del som overstiger fradragsrammen (25 % av skattemessig EBITDA), oppad begrenset til netto rentekostnader på gjeld til nærstående part utenfor samme konsern. Forslaget vil ikke få betydning for avskjæring av fradrag for ekstern eller konsernintern gjeld.

1.4.3 Konsernbidrag og beregning av fradragsrammen i § 6-41 tredje ledd

Fradragsrammen i rentebegrensingsregelen beregnes som 25 % av skattemessig EBITDA, det vil si alminnelig inntekt tillagt netto rentekostnader og skattemessige avskrivninger, jf. skatteloven § 6-41 tredje ledd. Mottatte, skattepliktige konsernbidrag øker fradragsrammen. Avgitte konsernbidrag reduserer fradragsrammen.

Etter skatteloven § 6-41 tredje ledd andre punktum skal ikke konsernbidrag fra selskap som benytter den balansebaserte unntaksregelen i åttende ledd, inngå ved beregning av fradragsrammen. Formålet med slik fratrukk er å unngå at selskap som benytter unntaksregelen, avgir fradragskapasitet i form av konsernbidrag.

Regjeringen presiserer at regelen omgås ved at konsernbidrag ytes fra et selskap som benytter unntaksregel til et selskap som ikke bruker unntaksregelen, via et tredje selskap som ikke bruker unntaksregelen. Denne «omgåelsesmuligheten» foreslås nå fjernet.

Regjeringen foreslår at konsernbidrag via et tredje selskap kan bli omklassifisert slik at konsernbidrag skal anses som mottatt fra selskap som benytter unntaksregelen dersom avgivende selskap har mottatt konsernbidrag fra selskap som benytter unntaksregelen (ser i realiteten gjennom konsernbidragsrekken). Størrelsen på avskjæring av konsernbidragseffekten begrenses til det beløp avgivende selskap har mottatt som konsernbidrag fra selskap som benytter unntaksregelen. Konsernbidrag kan bli omklassifisert i flere ledd. Hvis et selskap får omklassifisert sine mottatte konsernbidrag etter regelen, og selv avgir konsernbidrag, vil disse avgitte konsernbidragene for mottaker anses som konsernbidrag fra selskap som benytter unntaksregelen.

Videre presiseres det at gjeldende regler innebærer at selskap kan oppnå økt fradragsramme gjennom konsernbidrag mottatt fra finansforetak og petroleumsforetak som er unntatt fra rentebegrensingsregelen etter skatteloven § 6-41 ellefte og tolvte ledd. Etter finansdepartementets syn, innebærer dette at selskap som er i skattekonsern med slike selskap kan oppnå en uforholdsmessig høy fradragsramme. Regjeringen foreslår derfor at konsernbidrag fra selskap som omfattes av skatteloven § 6-41 ellefte og tolvte ledd, ikke medregnes ved beregning av fradragsrammen etter rentebegrensingsreglene.

1.5 Lovfesting av skattefritakspraksis om konvertering av fusjons- og fisjonsfordringer

Regjeringen foreslår å endre reglene i skatteloven § 11-7 annet ledd om inngangsverdi på fusjons- og fisjonsfordringer som oppstår i forbindelse med trekantfusjoner og fisjon etter fordringsmodellen, slik at inngangsverdien settes lik fordringens pålydende (fordringens regnskapsmessige verdi). Ettersom inngangsverdien som utgangspunkt skal settes lik den skattemessige verdien av egenkapitalen som overføres, vil dette innebære at det ikke oppstår gevinst eller tap ved etterfølgende realisasjon av fordringen ved konvertering av aksjekapital i datterselskapet.

Bakgrunnen for endringsforslaget er at Finansdepartementet rutinemessig har innvilget skattefritak ved konvertering av fusjons- og fisjonsfordringer. Endringsforslaget vil følgelig innebære en forenkling, som etter regjeringens vurdering vil gi arbeidsbesparelser og bedre forutsigbarhet for næringslivet.

Etter innspill i høringsrunden foreslås endringsforslaget å gis virkning fra og med inntektsåret 2023 (i stedet for fra inntektsåret 2024). Det foreslås også å innføre en overgangsregel, som innebærer at selskap som er omfattet av endringen og som har en latent skatteposisjon som følge av at den skattemessige verdien på en urealisert fusjons- eller fisjonsfordring avviker fra fordringens pålydende, kan velge å utligne forskjellen uten beskatning.

1.6 Øvrige endringer

Regjeringen foreslår også følgende endringer i skatte- og avgiftssystemet med virkning fra 2024.

1.6.1 Grensen for direkte utgiftsføring av driftsmidler

Det foreslås å øke grensen for direkte utgiftsføring av kostnad til erverv av driftsmidler fra 15 000 kroner til 30 000 kroner. Samme grense gjelder også for avskrivning av rest på saldo, slik at saldobeløp på 30 000 kroner eller lavere vil kunne utgiftsføres direkte.

Grensen på 15 000 kroner har vært uendret siden skattereformen i 1992 og regjeringen mener derfor at praktiske hensyn taler for en høyere grense. For skattyter vil det kunne innebære færre tilfeller der det må vurderes om et driftsmiddel oppfyller varighetskravet. Prisveksten fra 1992 til 2022 (siden 2023 ikke er avsluttet) har vært på 94,19 %, slik at justeringen sånn sett gir mening.

Departementet foreslår ingen endringer i kriteriene for hva som utgjør et driftsmiddel. Fysiske eiendeler som funksjonelt og fysisk utgjør en enhet, skal fortsatt normalt regnes som ett driftsmiddel.

1.6.2 Avskrivningssats for elektriske varebiler

Varebiler avskrives i dag i saldogruppe c med avskrivningssats på 24 prosent, men for nullutslippsvarebiler gjelder imidlertid en særregel om 30 prosent avskrivning. Denne regelen ble vedtatt som del av forliket om 2017-budsjettet, og den forhøyede avskrivningssatsen er notifisert til og godkjent av ESA til og med 2023. Særregelen innebærer at varebiler med nullutslipp som er ervervet 20. desember 2016 eller senere, avskrives på egen saldo med en forhøyet avskrivningssats på 30 prosent.

Det foreslås i statsbudsjettet å avvikle den forhøyede satsen på 30 prosent for elektriske varebiler. Skattepliktige med elektrisk varebil vil, fra og med 2024, dermed ikke lenger ha behov for en særskilt konto for avskrivning i saldosystemet da elektriske varebiler kan føres på samme konto som øvrige driftsmidler i saldogruppe c med en sats på 24 prosent. Med en avvikling blir det heller ikke behov for å renotifisere ordningen til ESA.

1.6.3 Vannkraftbeskatning – industrikraftunntak for kraftkontrakter med 3 års varighet

Ved fastsettelse av grunnrenteinntekt fra vannkraftproduksjon benyttes som hovedregel Nord Pools spotpris per time, med mindre omsetningsprisen skal benyttes som følge av ett av flere særskilte unntak, herunder industrikraftunntaket og fastprisunntaket. Industrikraftunntaket gjelder for omsetning til kraftkrevende industri (produksjon av metaller, varer av tre, kork, strå og flettemateriale [unntatt møbler] samt papir og kjemiske produkter). Regjeringen foreslår at kontraktlengden under dette unntaket skal reduseres fra 7 år til 3 år med virkning fra inntektsåret 2024 - i samsvar med minste lengde på kontrakter som omfattes av fastprisunntaket. Kravet om minste volum på 150 GWh justeres imidlertid ikke. Industribedrifter som ikke når opp til volumkravet i industrikraftunntaket i kontrakter på 3 år vil imidlertid kunne benytte fastprisunntaket.

2 Inntektsskatt for personer

2.1 Skatte- og avgiftssatser og beløpsgrenser

I Hurdalsplattformen ble det lagt vekt på å føre en forutsigbar skattepolitikk overfor næringslivet, samt skatteletter for privatpersoner med lave og middels inntekter. I statsbudsjettet foreslås det ingen store endringer i skatte- og avgiftssatsene, men minimale satsendringer enkelte steder. Den varslede skatten på privat konsum i selskap utsettes med ett år, og det er ingen endringer i utbyttebeskatning eller verdsettelsesrabatt på aksjer.

For personer ønsker regjeringen moderate justeringer i utjevnenende retning, og som en del av dette øker de for andre år på rad personfradraget fra 79 600 kroner til 88 250 kroner samt fortsetter trenden med å nedjustere trygdeavgiften med 0,1 prosentenhet til 7,8 prosent. For pensjonister økes skattefradraget på pensjonsinntekt minimalt.

Når det gjelder trinnskatt så foreslås det å justere innslagspunktene for trinnene 1 og 2 tilsvarende lønnsvekst, mens trinnene 3-5 økes noe mindre enn lønnsveksten. Ved at justeringen i de høyeste trinnene er lavere enn forventet lønnsvekst, tilsier det at flere skatteyttere vil skattlegges i høyere trinn enn tidligere. I tillegg økes satsene i trinnene 3-5 med 0,1 prosentenhet per trinn. Sett i sammenheng med redusert sats for trygdeavgift beholdes marginal skattesats på 47,4 prosent.

Trygdeavgiftssatsene på lønn/trygd og næringsinntekt reduseres med 0,1 prosentenhet, til henholdsvis 7,8 prosent og 11,0 prosent. Reduksjonen vil, sammen med uendrede satser i trinnene 1 og 2, bidra til skattelettelse for personer med inntekt opp til 670 000 kroner.

Ekstra arbeidsgiveravgift for høye lønnsinntekter ble gjeninnført i 2022, og selv om ordningen ble innført midlertidig som følge av ekstraordinære store utgifter, oppheves den ikke i 2024. Regjeringen foreslår derimot å starte med utfasingen ved å øke innslagspunktet fra 750 000 kroner til 850 000 kroner.

Det foreslås også at fribeløpet i ordningen for arbeidsgivere som beregner arbeidsgiveravgift etter redusert sats (differensiert arbeidsgiveravgift), heves til 850 000 kroner for 2024.

Tabellen i vedlegg 1 under punkt 5.1 viser enkelte foreslåtte skattesatser og beløpsgrenser for 2024 samt endringene fra 2023 til 2024.

2.2 Endring i beregningsmetode for formuesverdsettelse av næringseiendom i distriktene

Regjeringen foreslår å øke kalkulasjonsrenten for beregning av markedsverdien av næringseiendom med 1 prosentenhet for eiendom lokalisert utenfor Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Dette gjelder både utleid og ikke-utleid næringseiendom.

Bakgrunnene for endringen er en rapport fra NTNU Samfunnsforskning som viste at beregnet utleieverdi oversteg markedsverdien for 75 % av omsatt næringseiendom i perioden 2010 – 2019. Særlig gjaldt dette eiendom i regioner med spredt bosettingsmønster. Ved å differensiere kalkulasjonsrenten vil eiendom utenfor byene få en

lavere verdsettelse, mer treffsikkerhet og mindre behov for å justere til dokumentert verdi.

Verdien av næringseiendom knyttes opp mot gjennomsnittlig rente i løpet av året for 10 års statsobligasjoner. I 2022 var denne 2,80 prosent og ligger an til å bli ca. 3,50 prosent i 2023. Denne økningen på 0,7 prosentenheter utgjør isolert og alt annet likt, ca. 8,2 prosent lavere formuesverdi fra 2022 til 2023. En økning av kalkulasjonsfaktoren på 1 prosentenhet fra 2023 til 2024 vil gi en ytterligere redusert formuesverdi med ca. 10,5 prosent fra 2023 til 2024 for eiendommer som omfattes.

En del eiere av næringseiendommer bør, både på grunn av endringer i rente på statsobligasjoner og endringer i kalkulasjonsfaktoren neste år, foreta en gjennomgang av effekter både for 2023 og 2024.

Endringen foreslås å tre i kraft straks, med virkning fra inntektsåret 2024. For ikke-børsnoterte selskaper som eier næringseiendom, skal imidlertid de nye reglene benyttes i skattemeldingen for 2023 slik at verdiene blir lagt til grunn i aksjonærenes skattemelding for 2024.

2.3 Arbeidsgiveravgift – innslagspunktet for ekstra arbeidsgiveravgift heves

I 2023-budsjettet ble det innført en ekstra arbeidsgiveravgift på 5 prosent for lønn over 750 000 kroner. For 2024 foreslås det at innslagspunktet heves til 850 000 kroner. Ifølge regjeringen er dette første skritt i utfasingen av denne avgiften uten at det står noe konkret om hvor mange år utfasingen vil ta. Tillegget vil fremdeles gjelde alle avgiftssoner, og plikten inntre når beløpsgrensen overskrides for lønn mv. fra én og samme arbeidsgiver. Økningen av innslagspunktet medfører at noen færre arbeidstakere vil bli omfattet.

3 Avgift

3.1 Avvikling av fritaket for hydrogenbaserte elbiler

Regjeringen foreslår å avvike fritaket for omsetning og leasing av elbiler med brenselceller (hydrogenbaserte elbiler) i merverdiavgiftsloven § 6-8 første ledd. Den praktiske konsekvensen av avviklingen er at det vil øke kostnadene til anskaffelse og leasing av slike kjøretøy for privatpersoner og virksomheter uten fradragsrett. Regjeringen antar imidlertid at hydrogenbaserte elbiler ikke er reelle alternativer til batteribaserte elbiler og biler med forbrenningsmotor for privatpersoner. Omsetningen av hydrogenbaserte elbiler til dette kundesegmentet er derfor helt marginal og vil fortsette å være det uavhengig av merverdiavgiftsregelverket. Regjeringen antar derfor at det er lite hensiktsmessig å videreføre fritaket.

Regjeringen legger samtidig til grunn at virksomheter med fradragsrett i liten grad vil påvirkes av endringen.

Regjeringen foreslår at endringene trer i kraft 1. januar 2024. Endringen innebærer at det skal beregnes merverdiavgift ved omsetning av hydrogenbaserte elbiler som leveres til kunde etter 31. desember 2023, jf. merverdiavgiftsloven § 22-1. Tilsvarende skal det beregnes merverdiavgift når bilforhandler registrerer kjøretøy på eget navn i motorvognregisteret etter 31. desember 2023. Videre skal det beregnes merverdiavgift på leievederlagene på leasingkontrakter som inngås for denne type kjøretøy som leveres til kunde etter 31. desember 2023. For leasing-kontrakter inngått før 1. januar 2024 skal det ikke beregnes merverdiavgift forutsatt at kjøretøyet ble levert til kunde før dette tidspunkt. Dette forutsetter at det etableres en overgangsordning for den delen av vederlaget som faktureres etter 1. januar 2024.

3.2 Merverdiavgiftsfritak for aviser – oppfølging av anmodningsvedtak nr. 120 (2022–2023)

Regjeringen foreslår en endring i avgiftsfritaket for aviser i merverdiavgiftsloven § 6-1. Den foreslåtte endringen innebærer at elektroniske aviser fremover vil kunne ha et større innhold av levende bilder og lyd og samtidig nyte godt av det aktuelle avgiftsfritaket.

Den foreslåtte endringen gjennomføres ved at vilkåret for avgiftsfritak i merverdiavgiftsloven § 6-1 første ledd endres fra at avisen eller den elektroniske avisen «i hovedsak må inneholde tekst eller stillbilder» til at den i stedet må inneholde «en overveiende andel tekst og stillbilder». Terskelen for avgiftsfritaket vil med andre ord være lavere sammenlignet med dagens regel. Regjeringen foreslår videre at «en overveiende andel» skal forstås slik at fritaket omfatter aviser der minst 50 prosent av innholdet består av tekst eller stillbilder – dette til forskjell fra dagens krav på rundt 80 prosent. Hovedformålet til avisen må imidlertid fortsatt være å produsere nyhets- og aktualitetsstoff i form av tekst eller stillbilder.

Endringen kommer som en konsekvens av at fritaket for elektroniske nyhetstjenester ble opphevet 01. januar 2023. Den tidligere fritaksregelen ga utilsiktede mva-lettelser for andre aktører enn produsenter og konsumenter av nyhetsinnhold. De foreslåtte endringene vil slik regjeringen ser det fange opp aviser som opplever begrensninger i produksjon av video og lyd som følge av at fritaket ble opphevet.

Regjeringen antar at selv om det i dag er få aviser som ikke oppfyller dagens hovedsakelighetskriterium, vil avisene trolig øke produksjonen av lyd- og videoinnhold i fremtiden, slik at forslaget vil gi en større avgiftsbesparelse på lengre sikt. Endringen er

generell og gjelder alle aviser, og forslaget antas å ikke ha vesentlige konsekvenser for avisene eller Skatteetaten.

Det foreslås at endringene trer i kraft 1. januar 2024.

3.3 Særavgifter

Utover prisjusteringer av avgiftssatser, samt større økninger i avgiftssatsen for CO₂-avgift, er det foreslått mindre endringer knyttet til særavgifter. Regjeringen har blant annet foreslått følgende:

- Engangsavgiften for ladbare hybridbiler foreslås fjernet.
- Avgiftssatsen for veibruksavgift på bensin og mineralolje foreslås redusert med henholdsvis 0,26 kroner og 0,32 kroner per liter etter prisjustering for å bidra til lik prising av eksterne kostnader på tvers av ulike drivstoff. I tillegg foreslås det å oppheve de svoveldifferensierte satsene i veibruksavgiften på bensin og mineralolje. Fritaket for veibruksavgift på bensin som brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, foreslås opphevet.
- Avgiftssatsen for CO₂-avgift på bensin, mineralolje, ikke-kvotepliktig luftfart, naturgass og LPG foreslås økt med 19 prosent utover prisjustering, som et virkemiddel for å innfri Norges Paris-mål og forpliktelsene i klimaavtalen med EU. Ettersom EU har vedtatt at utslipp fra skip over 5 000 bruttotonn skal innlemmes i EUs kvotesystem fra 1. januar 2024, er det foreslått en redusert sats på 776 kroner per tonn CO₂ for kvotepliktig utslipp fra innenriks sjøfart.
- Avgiftssatsen for avgift på forbrenning av avfall, HFK, PFK, SF₆ samt CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten (naturgass til luft, ikke-kvotepliktig) foreslås økt med 19 prosent utover prisjustering.

3.4 Avvikling av avgift på kraftproduksjon

Regjeringen foreslår å avvikle avgiften på kraftproduksjon (høyprisbidraget) med tilbakevirkning fra og med 1. oktober 2023.

Forslaget forutsetter Stortingets vedtak i desember før det kan iverksettes. Kraftprodusentene må derfor fortsatt rapportere og betale høyprisbidraget til Skatteetaten for oktober og

november etter gjeldende regler, men dette kan korrigeres i skattemelding etter Stortingets vedtak. Betalt avgift for oktober og november vil deretter bli tilbakebetalt av Skatteetaten.

4 Annet

4.1 Insentiver til grønn omstilling

En av hovedprioriteringene i statsbudsjettet for 2024 er å ivareta grønn omstilling for å nå Norges klimamål. Dette innebærer blant annet grønt industriløft gjennom å bidra til lønnsomme investeringer i nye grønne verdikjeder. I den sammenheng foreslår regjeringen følgende tiltak for 2024:

- Bevilgning til Enova på 5,8 milliarder kroner, som er en økning på 400 millioner kroner sammenliknet med statsbudsjettet for 2023. Regjeringen fremhever energi som et fokusområde, derunder energieffektivisering, teknologiutvikling og havvind.
- Bevilgning til Langskip-prosjektet på 2,6 milliarder kroner. Prosjektet innebærer Co2-fangstprosjekter på sementfabrikken til Heidelberg Materials i Brevik og på avfallsforbrenningsanlegget til Hafslund Oslo Celsio på Klemetsrud, og Co2-transport- og lagring på kontinentalsokkelen gjennom Northern Lights-prosjektet, der Equinor, Shell og TotalEnergies er investorer.
- Bevilgning til Co2-kompensasjonsordningen for industrien på 6,4 milliarder kroner, som er en økning på 1,7 milliarder kroner sammenliknet med statsbudsjettet for 2023 på grunn av økte kvotepriser under EUs kvotesystem. Samtidig økes egenandelen/kvotepriisgulvet fra 200 kroner til 375 kroner.

I tillegg fremmer regjeringen proposisjon til Stortinget om å tilslutte seg endringene i EUs klimakvotesystem, som blant annet innebærer at norske selskaper kan få støtte fra EUs nyopprettede hydrogenbank.

5 Vedlegg

5.1 Skatte- og avgiftssatser og beløpsgrenser

	Forslag 2024	Endring fra 2023
Skatt alminnelig inntekt	22 %	(ingen endring)
Utbytte oppjusteringsfaktor	1,72	Effektiv skattesats på utbytte 37,84 % (ingen endring)
Marginalskattesats lønn	47,4 %	(ingen endring)
Trinnskatt innslagspunkt	Trinn 1: 208 050 – 1,7 % Trinn 2: 292 850 – 4,0 % Trinn 3: 670 000 – 13,6 % Trinn 4: 937 900 – 16,6 % Trinn 5: 1 573 500 – 17,6 %	Oppjustert innslagspunkt i alle fem trinn. Økning i skattesats med 0,1 prosentenheter i trinnene 3 – 5.
Personfradrag	kr 88 250	Økning med 8 650 kroner
Brakkesatsen	kr 400	Økning med 125 kroner
Frdrag for fagforeningskontingent	kr 8 000	Økning med 300 kroner
Reisefradrag sats per km	kr 1,76	Økning fra 1,70 kroner
Reisefradrag bunnbeløp	kr 14 950	Økt bunnbeløp med 550 kroner
Formuesskatt		
Skattesats – under 20 mNOK	1,0 %	Uendret
Skattesats – over 20 mNOK	1,1 %	Uendret
Aksjer - verdsettelsesrabatt	20 %	Uendret
Vindkraft (grunnrenteskatt)	44,9 %	(Ny)
Ekstra arbeidsgiveravgift	kr 850 000	Øker innslagspunktet med 100 000 kr
Trygdeavgift (lønn mm.)	7,8 %	- 0,1 %

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.